

ADAPTAR-TE AL CONTEXT

Tenim la paraula

Educació secundària obligatòria

Adaptar-te al context

ïo Valls Ratés

Subdirecció General de Plurilingüisme
Servei de Suports i Recursos Lingüístics

Octubre de 2021

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del Text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la Protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; i, per tant, aquest treball està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-ncsa/3.0/es/>

Índex

1.	Introducció.....	5
2.	Objectius de la unitat	6
3.	Seqüència didàctica	7
4.	Intervenció docent	13
5.	Desplegament de les activitats.....	14
5.1	Abans de veure el tutorial.....	14
	Activitat 0. Proporcionem el lèxic i estructures sobre el tema	14
	Activitat 1. El context.....	14
	Activitat 2. La situació comunicativa	16
	Activitat 3. Les aparences enganyen?	16
	Activitat 4. Com t'ho diria?	17
	Activitat 5. El canal.....	18
	Activitat 6. Parlem del gènere del tutorial	20
5.2	Durant el visionat del vídeo	21
	Activitat 7. El tutorial sobre adaptar-te al context.....	21
	Activitat 8. Diàlegs imaginats	23
	Activitat 9. La paraula precisa	23
	Activitat 10. La ironia.....	24
	Activitat 11. Peça a peça.....	26
	Activitat 12. Situem-nos en el context!	27
	Activitat 13. MAKING OF	28
5.3	Després del visionat del vídeo	29
	Activitat 14. Premi formal, premi informal	29
	Activitat 15. A qui li expliques?	30
	Activitat 16. La nota de veu persuasiva.....	31
	Activitat 17. La cortesia	33
	Activitat 18. L'informatiu vespre	34
	Activitat 19. Què t'aconsellem?.....	34
	Activitat 20. La meva (la nostra?) producció oral.....	35
	Activitat 21. Recapitem!	36
6.	Exemples de tutorials fets pels alumnes sobre <i>Adaptar-te al context</i>	37
7.	Bibliografia i webgrafia	38

8. Annexos 39

1. Introducció

La importància de la comunicació oral es troba en les habilitats que es treballen individualment i, també, de forma col·lectiva. És necessari empoderar cadascun dels estudiants perquè es converteixi en una peça clau dins de la comunitat, una comunitat que poden transformar i fer-la un lloc millor a través de les seves veus. Podem considerar les classes de parlar en públic com un espai on aprendre tècniques per fer un discurs més cohesionat o endreçat, però no hauríem de quedar-nos només aquí: caldria fomentar la pràctica de les habilitats comunicatives per empoderar les noies i els nois a no tenir por a expressar-se, a debatre idees i a voler canviar el món. És un repte inspirador que ens motiva a despertar la societat i a fer-la activa, transformadora, empàtica i plena de veus diverses.

El fet de treballar l'adequació al context és necessari perquè tracta l'empatia i l'adaptació. Cal entendre quina és la situació comunicativa per tal de considerar quin és el llenguatge, l'actitud i la forma que es pot adoptar per tal que la comunicació sigui efectiva. Entendre que els joves no tenen una única manera de parlar amb els altres i que viure en societat comporta adonar-se de tots els factors que intervenen en com expressar-se i arribar a l'interlocutor o públic i que aquest els vulgui escoltar.

L'adequació al context és, també, saber qui hi ha a l'altre costat. Posem l'interlocutor al centre per conèixer-lo i saber què necessita per adaptar el missatge a la persona que escolta. És sortir del possible egocentrisme i situar-se al costat de qui escolta per poder enfocar el contingut a partir de l'intercanvi, i no del monòleg unidireccional. Per fer-ho, és necessària una gran capacitat d'escolta i d'humilitat, imprescindibles per a la vida en societat.

El vídeo tutorial *Adaptar-te al context* el podeu trobar al canal de YOUTUBE Tenim la paraula en aquest enllaç: <https://www.youtube.com/watch?v=Jv90Ag7XwHk>

Aquest vídeo es pot utilitzar amb els subtítols, com a suport a alumnat amb poca competències lingüística.

2. Objectius de la unitat

1. Definir què és **l'adaptació al context**.
2. Analitzar situacions comunicatives per esdevenir conscients de quins **elements la formen**.
3. Reflexionar sobre la importància de **l'aparença i la imatge personal** quan ens comuniquem.
4. Reflexionar sobre les mancances que hi ha quan ens comuniquem sense tenir la persona davant (**canal**).
5. Analitzar les característiques del **gènere del tutorial** i dels recursos comunicatius d'un youtuber.
6. Identificar les idees principals en un tutorial.
7. Produir textos adequats a situacions comunicatives concretes.
8. Reflexionar sobre com **el vocabulari** s'ha d'adaptar al **registre** per adequar-nos a la situació comunicativa.
9. Detectar la **ironia** i les dificultats que pot significar en la comunicació oral.
10. Aplicar **el llenguatge no verbal**, el registre, el llenguatge verbal en una situació comunicativa perquè sigui adequada.
11. Tenir en compte **el registre** per adaptar el discurs a la formalitat o informalitat, i a la proximitat amb l'audiència.
12. Reconèixer la importància de la **cortesia** en la comunicació oral.
13. Treballar **el vincle entre l'orador i el tema** per generar interès a l'audiència.
14. Aplicar en una producció oral els continguts treballats sobre l'adequació al context.
15. Compartir les impressions i aprenentatges a partir de la producció final i de la resta d'activitats.

3. Seqüència didàctica

Activitat	Objectius	Continguts	Títol i breu descripció	Materials Ajudes	Organització (agrupament)	Habilitats lingüístiques	Nivell de dificultat	Sessions
ABANS DEL VISIONAT DEL TUTORIAL								
Abans Introductòria 1	Definir què és l'adaptació al context i de quins factors depèn.	-Adequació al context -Situacions comunicatives adequades i inadequades. -Factors que fan que una situació comunicativa sigui adequada al context.	El context Observar situacions comunicatives adequades i no adequades al context per deduir-ne la definició. Reflexionar a partir de preguntes quins factors s'han de tenir en compte perquè la parla sigui adequada al context.	Fotografies Esquema comunicació Preguntes de reflexió	Gran grup Petit grup	Observar Reflexionar Parlar (conversa)	1r 2n ESO	1
2	Analitzar situacions comunicatives per esdevenir conscients de quins elements la formen.	-Paràmetres que defineixen una situació comunicativa: emissor, finalitat comunicativa, receptor, canal, codi i missatge.	La situació comunicativa Analitzar diverses situacions comunicatives tenint en compte els paràmetres que les defineixen. Desenvolupar converses adequades tenint-los en compte.	Esquema Quadre	Gran grup Petit grup	Reflexionar Parlar (conversa)	Tots els nivells	1
3	Reflexionar sobre la importància de l'aparença i la imatge personal quan ens comuniquem.	-L'adequació de l'aparença i de la imatge personal segons el context comunicatiu.	Les aparences enganyen? L'adequació a la situació comunicativa és clau per a una comunicació oral efectiva. Aquesta adequació al context està estretament lligada amb l'aparença i tenir cura de la imatge personal. Els alumnes hauran de buscar imatges on considerin que l'emissor té una aparença adequada a la situació comunicativa i justificar per què ho creuen així.	Recerca de fotografies Recomanacions d'una experta	Gran grup	Recerca d'imatges Reflexionar Parlar (conversa)	Tots els nivells	1

4	Reflexionar com ens dirigim a l'interlocutor en funció de la relació que hi tenim.	-Paràmetres de la situació comunicativa: objectiu comunicatiu i interlocutor. -Adequació del missatge a l'interlocutor tenint en compte l'objectiu comunicatiu.	Com t'ho diria? Experimentar com l'objectiu comunicatiu i la relació amb l'interlocutor modifiquen el llenguatge verbal i no verbal.	Situacions comunicatives Preguntes de reflexió	Petit grup Gran grup	Reflexionar Parlar (conversa)	Tots els nivells	1
5	Reflexionar sobre les mancances que hi ha quan ens comuniquem sense tenir la persona davant i ens costa interpretar la vertadera intenció de l'emissor.	- Paràmetres de la situació comunicativa: el canal. -Obstacles que dificulten la interpretació del que diu l'emissor quan no el tenim davant. -Recomanacions per fer més expressius els missatges en funció del canal.	El canal Reflexionar sobre el moment que volem avisar algú a distància i hem de fer servir la trucada, deixar un missatge oral o escrit, i evidentment, no estem al mateix lloc que l'interlocutor, per tant pot haver malentesos en la interpretació del nostre missatge.	Preguntes de reflexió	Petit grup Gran grup	Reflexionar Reflexionar Parlar (conversa)	Tots els nivells	1
6	Activar coneixements previs sobre el gènere del tutorial i els youtubers.	-Finalitat i característiques del tutorial (gènere). -Els youtubers: estratègies comunicatives.	Parlem del gènere del tutorial Activem coneixements previs sobre el gènere del tutorial i els youtubers. Creem expectatives: treball en grups de tres per reflexionar fer prediccions sobre el tema del tutorial, sobre el gènere comunicatiu, i sobre els youtubers...	Pauta de reflexió	Gran grup	Parlar i interactuar (conversa)	Tots els nivells	1

DURANT EL VISIONAT DEL TUTORIAL

7	Analitzar les característiques del gènere del tutorial i dels recursos comunicatius d'un youtuber.	-Característiques del gènere tutorial. -Estratègies comunicatives dels <i>youtubers</i> . -L'adequació al context.	El tutorial sobre l'adequació al context Visionat del tutorial i anàlisi de les característiques del gènere discursiu. Treball en grups, amb el suport d'un quadre per emplenar amb les idees principals i les estratègies que utilitza el youtuber. Donar l'opinió sobre què diu el youtuber.	Tutorial: Adaptar-te al context Taula idees principals Taula estratègies del youtuber Ajudes AA	Gran grup Petit grup Gran grup	Escoltar (tutorial) Interactuar (conversa) Escriure (reorganitzar la informació) Parlar (donar l'opinió /debat)	Tots els nivells	2
8	Produir converses adequades a situacions comunicatives.	-Situacions comunicatives. -Converses adequades al context.	Diàlegs imaginats Pensar i crear diàlegs entre diferents persones en funció del que s'interpreta per les imatges.	Fotografies de situacions comunicatives Ajudes AA	Petit grup	Observar i detectar Escriure Parlar (interactuar)	Tots els nivells	1 / 2
9	Reflexionar com el vocabulari s'ha d'adaptar al registre per adequar-nos a la situació comunicativa.	-Tipus de registres. -Adequació del lèxic al registre.	La paraula precisa A partir d'un conjunt de paraules de diversos registres, els alumnes construiran una breu exposició oral.	Banc de paraules	Petit grup Gran grup	Parlar/interaccionar Escoltar	3r i 4t	1
10	Detectar la ironia i les dificultats que pot significar en la comunicació oral. Analitzar com es forma i quan es pot emprar.	-La ironia -Recursos que utilitza l'emissor. -Dificultats d'interpretació.	La ironia A partir d'un conjunt de situacions, explorar què és la ironia i les dificultats que poden presentar-se quan la ironia no és entesa pel destinatari del missatge.	Situacions on es parla amb ironia Preguntes de reflexió	Gran grup	Parlar i interactuar (conversa)	3r i 4t ESO	1

11	Comprovar la càrrega comunicativa de la roba i els complements.	-La roba i els complements com a part de l'adequació a la situació comunicativa.	<i>Peça a peça</i> Prendre consciència que segons la situació comunicativa hi haurà un codi de vestimenta més rigorós i al que ens haurem d'adaptar (o no).	Fotografies de roba i complements.	Petit grup Gran grup	Observar i indagar Parlar i interactuar (conversa)	Tots els nivells	1
12	Aplicar el llenguatge no verbal, el registre, el llenguatge verbal en una situació comunicativa perquè sigui adequada i aconsegueixi l'objectiu comunicatiu.	-Objectiu comunicatiu. -Elements no verbals que, situats en un espai concret i una situació comunicativa específica, aniran en relació amb tot el que es diu verbalment. -Registre formal i informal.	<i>Situem-nos en el context</i> Construir escenes a partir d'una situació comunicativa donada i tenir en compte tots els elements no verbals i de situació en l'espai que jugaran un paper essencial.	Situacions comunicatives proposades	Petit grup	Parlar i interactuar Observar Crear i produir una escena	3r i 4t ESO	1/2
13	Tenir en compte els consells del youtuber en el seu tutorial "Metatutorial" abans de produir un tutorial propi.	-Aprendre d'un youtuber jove que dona els consells que l'han ajudat a crear els seus vídeos.	<i>Com-s'ha fet</i> Visionar el tutorial abans de dur a terme els tutorials de l'alumnat.	Preguntes de reflexió	Gran grup	Observar Parlar	Tots els nivells	1

DESPRÉS DEL VISIONAT DEL TUTORIAL

14	Tenir en compte el registre per adaptar el discurs a la formalitat o informalitat i a la proximitat amb l'audiència.	-Registre formal i informal.	El premi Confeccionar un discurs d'agraïment per un premi o guardó fictici i adaptar-lo al registre segons quin tipus de premi és.	Taula d'idees per confeccionar el discurs	Individual Grup gran	Escriure Parlar Escoltar els altres	3r i 4t ESO	1/2
15	Treballar el vincle entre l'orador i el tema, per després generar l'interès a l'audiència	-Adaptació al destinatari/públic. -Conèixer el públic. Qui són i què necessiten?	A qui li expliques? Adaptar un tema a diversos destinataris. En funció de qui és el públic l'orador/a haurà d'adaptar el discurs i s'haurà d'assegurar que el públic el segueix i com el pot anar conduint al llarg de la presentació per explicar-li allò que necessita.	Proposta de temes	Petit grup Gran grup	Parlar Escoltar els altres	3r i 4t ESO	1/2
16	Crear una nota de veu amb l'objectiu de convèncer el destinatari que faci alguna cosa, tenint en compte el canal, el registre i el que coneixem del destinatari.	-Adequació al: -destinatari -registre -canal	La nota de veu persuasiva Produir una nota de veu per convèncer el receptor d'alguna cosa, només a través de la veu.	Quadre de coavaluació	Individual Petit grup	Parlar Escoltar els altres	1r 2n ESO	1
17	Aprofundir en la importància de la cortesia en la comunicació oral.	- La cortesia en la comunicació oral. -Relació entre estratègies de cortesia i destinatari.	La cortesia Reflexionar sobre la importància de la cortesia en la comunicació oral a partir d'una vinyeta i d'un exemple.	Vinyeta Quadre d'estratègies de la cortesia	Gran grup	Observar Reflexionar Escoltar Parlar	3r i 4t ESO	1

18	Compartir tot el que implica adaptar-se al context presentant una informació.	-L'emissor (rol). -Elements de la situació comunicativa: objectiu comunicatiu, destinatari, registre, canal, estratègies de cortesia.	L'informatiu vespre Activitat que consisteix en la producció oral d'un telenotícies a partir de diversos personatges que parlen segons el rol i el seu objectiu comunicatiu.	Pauta d'avaluació	Petit grup Gran grup	Escriure Parlar davant de la càmera Observar	Tots els nivells	1
19	Reflexionar sobre tot el contingut de la unitat didàctica.	-Consells o recomanacions perquè un discurs estigui adaptat al context.	Els nostres consells Elaboració d'un conjunt de consells per fer un discurs adequat al context.	Quadre per omplir amb els consells	Petit grup Gran grup	Reflexionar Escriure	Tots els nivells	1
20	Aplicar en una producció oral els continguts treballats sobre l'adequació al context.	-L'adequació al context.	La meva (nostra?) producció oral Activitat de producció final que activa tots els continguts treballats al llarg de la unitat didàctica. Autoavaluació/coavaluació	Vídeo Rúbrica autoavaluació i coavaluació	Individual	Escriure Parlar davant de la càmera	Tots els nivells	1/2
21	Compartir les impressions i aprenentatges a partir de la producció final i de la resta d'activitats.	Valoració conjunta dels aprenentatges de la unitat didàctica.	Recapitem! Activitat de recapitulació i d'autoregulació sobre els experiències positives viscudes al llarg de la unitat, els aprenentatges que es volen desenvolupar i les dificultats que es volen gestionar. Activitat en gran grup.	Mural	Gran grup	Reflexionar Escriure	Tots els nivells	1

4. Intervenció docent

- PROPOSTA D'ELEMENTS QUE ES RECOMANA INCLOURE EN EL DESENVOLUPAMENT DE LES ACTIVITATS EN FUNCIÓ DE LA COMPOSICIÓ DEL GRUP CLASSE.

CONSTRUCCIONS DE FRASES-TIJA per ajudar aquelles persones amb més dificultats per construir discurs i no haver d'iniciar una intervenció des de zero. També és una molt bona manera d'introduir vocabulari nou i assegurar-nos que, col·locant-lo a l'inici de la frase, el faran servir.

Per exemple:

"Per a mi l'adequació al context és...", "Perquè en una conversa/diàleg/exposició/situació comunicativa hi hagi adequació, s'ha de tenir en compte...", "Definiria l'adequació al context com...", "M'agradaria posar un exemple d'adequació..." adequació/adaptació...

Per construir l'acord amb allò que s'ha dit: "Tinc una opinió similar a la de X perquè..." o "Estic d'acord / en desacord amb X ja que...". Per seqüenciar: per començar, m'agradaria... / En segon lloc... / Per acabar, voldria...". Un cop els estudiants han anat practicant els diferents tipus de construccions, es poden anar barrejant fins que ja no les necessitaran de forma tan marcada i ja aniran prenent les seves decisions de quines estructures escollir en cada cas.

PARAULES I FRASES CLAU. Fer una llista o banc de paraules i frases clau que l'alumnat necessitarà per seguir la unitat didàctica és una forma de generar confiança a aquelles persones novingudes o amb dificultats d'aprenentatge. A l'inici de cada unitat didàctica o exercici, podem convidar l'alumnat a endevinar quines seran les paraules o frases clau a partir del títol de la unitat o exercici i, posteriorment, enviar o repartir aquesta llista per tenir-la a mà durant la classe i quan han de fer una intervenció. Disposar d'aquest material els proporcionarà més seguretat i confiança a l'hora de fer servir aquest lèxic, i els ajudarà a identificar-lo quan els i les companyes el facin servir. És també una bona manera de fomentar que utilitzin vocabulari nou.

CRIPTOVALOR "PARLO". A l'inici de cada activitat que requereixi de la participació del grup sencer, es poden fer servir els "PARLO", (poden ser fitxes de cartolina, pasta seca...). Podem establir que cadascú té un nombre determinat de "PARLO" i que a cada intervenció que realitzi s'aniran restant de manera que comptem amb la participació literal de tothom. Qui més facilitat té a aixecar el braç i dir la seva mesurarà millor les intervencions en funció dels "parlo" que li queden i, així, aprendrà ràpidament a valorar quan fer-los servir. Qui té menys facilitat veurà que comptem amb la seva participació, que generem l'espai per a aquestes persones menys animades a dir la seva, i, per tant, aquest fet assegura un equilibri d'intervencions. **No es poden fer intercanvis, ni préstecs, ni negocis amb els criptovalor "PARLO".**

EL TRIO. Per a estudiants nous, formar part d'un trio quan s'organitzen activitats en grups és molt positiu ja que pot escoltar les altres dues persones com interactuen i intervenir més tard, quan senti que està preparat, mentre els altres dos han estat dialogant. Fomentar l'escolta activa i l'observació és essencial per aquests estudiants.

5. Desplegament de les activitats

5.1 Abans de veure el tutorial

Activitat 0. Proporcionem el lèxic i estructures sobre el tema

PARAULES I FRASES CLAU. Fer una llista o banc de paraules i frases clau que l'alumnat necessitarà per seguir la unitat didàctica és una forma de generar confiança a aquelles persones noves o amb dificultats d'aprenentatge. A l'inici de cada unitat didàctica o exercici, podem convidar l'alumnat a endevinar quines seran les paraules o frases clau a partir del títol de la unitat o exercici i, posteriorment, enviar o repartir aquesta llista per tenir-la a mà durant la classe i quan han de fer una intervenció. Disposar d'aquest material els proporcionarà més seguretat i confiança a l'hora de fer servir aquest lèxic, i els ajudarà a identificar-lo quan els i les companyes el facin servir. És també una bona manera de fomentar que utilitzin vocabulari nou.

Activitat 1. Activitat de reflexió i d'observació. EL CONTEXT

Què és l'adaptació al context? Com el definiríem? Quan ens hi trobem? Quina importància té en com produïm discursos i en com interactuem amb els altres?

Objectius específics:

Definir què és l'adaptació al context i reflexionar sobre quins factors fan que una situació comunicativa sigui adequada o no.

Objectiu d'aprenentatge:

Apreneu què és l'adaptació al context i quin paper té quan ens comuniquem.

Desenvolupament:

- Dividir la classe en grups de tres persones.
- Convidar els grups a posar exemples de què consideren que és l'adequació al context.
- Posar en comú els diversos exemples suggerits pels grups.
- Introduir el tema, el llenguatge, l'aparença, la posició corporal, la veu, la gestualitat, l'expressió facial, la mirada, el somriure, elements que aniran apareixent al llarg de tota la unitat didàctica.
- Es poden mostrar les imatges de l'annex de la pàgina 39 amb situacions adequades i no adequades a l'objectiu comunicatiu. Per què no ho són? Per què troben que a vegades podrien ser adequades i d'altres no? Què ho modifica?

- Preguntes que es poden llançar per reflexionar:
 - Quin vocabulari feu servir amb les amigues i amics? I amb la família?
 - Com parleu amb algú de la tercera edat?
 - Quines diferències hi ha entre com us dirigiu a algú que no coneixeu o algú que fa molts anys que coneixeu? (llenguatge, distància corporal i contacte, mirada, riure).
 - Com us vestiríeu en aquestes ocasions? Concert d'un festival, funeral, lliurament d'un premi, festa major, anar al metge, anar d'excursió a la muntanya.
 - Entenem l'adequació al context de la mateixa manera en totes les cultures?

Suports i ajudes que es poden proporcionar a l'alumnat amb poc domini lingüístic

Construccions de frases-tija TIJA per ajudar aquelles persones amb més dificultats per construir discurs i no haver d'iniciar una intervenció des de zero. També és una molt bona manera d'introduir vocabulari nou i assegurar-nos que, col·locant-lo a l'inici de la frase, el faran servir.

Per exemple:

"Per a mi l'adequació al context és...", "Perquè en una conversa/diàleg/exposició/situació comunicativa hi hagi adequació, s'ha de tenir en compte...", "Definiria l'adequació al context com...", "M'agradaria posar un exemple d'adequació..." adequació/adaptació...

Per construir l'acord amb allò que s'ha dit: "Tinc una opinió similar a la de X perquè..." o "Estic d'acord / en desacord amb X ja que...". Per seqüenciar: per començar, m'agradaria... / En segon lloc... / Per acabar, voldria...". Un cop els estudiants han anat practicant els diferents tipus de construccions, es poden anar barrejant fins que ja no les necessitaran de forma tan marcada i ja aniran prenent les seves decisions de quines estructures escollir en cada cas.

PARAULES I FRASES CLAU. Fer una llista o banc de paraules i frases clau que l'alumnat necessitarà per seguir la unitat didàctica és una forma de generar confiança a aquelles persones novingudes o amb dificultats d'aprenentatge. A l'inici de cada unitat didàctica o exercici, podem convidar l'alumnat a endevinar quines seran les paraules o frases clau a partir del títol de la unitat o exercici i, posteriorment, enviar o repartir aquesta llista per tenir-la a mà durant la classe i quan han de fer una intervenció. Disposar d'aquest material els proporcionarà més seguretat i confiança a l'hora de fer servir aquest lèxic, i els ajudarà a identificar-lo quan els i les companyes el facin servir. És també una bona manera de fomentar que utilitzin vocabulari nou.

Activitat 2. Activitat d'experimentació. LA SITUACIÓ COMUNICATIVA

Analitzar situacions comunicatives tenint en compte els paràmetres que la defineixen.

Objectius específics:

- Reflexionar sobre els elements que componen una situació comunicativa (emissor, receptor, finalitat comunicativa, missatge, canal, codi).
- Analitzar situacions comunicatives.
- Desenvolupar converses adequades tenint en compte els paràmetres que les defineixen.

Objectiu d'aprenentatge:

Aprendreu a veure els elements que formen una situació comunicativa per tenir-los en compte a l'hora de crear-ne de noves.

Desenvolupament:

- Analitzar diverses situacions comunicatives proposades en funció de l'esquema i el quadre que trobaràs a l'annex de la pàgina 41.
- Desenvolupar les situacions comunicatives en diàlegs orals i/o reflexionar sobre la forma de dirigir-nos al receptor emprada en cada cas.

Activitat 3. Activitat d'indagació. LES APARENCES ENGANYEN?

L'adequació a la situació comunicativa és clau per a una comunicació oral efectiva. Aquesta adequació al context està estretament lligada amb l'aparença i tenir cura de la imatge personal.

Objectius específics:

- Reflexionar sobre la importància de l'aparença i de la imatge personal quan ens comuniquem i ens hem d'adequar a una situació comunicativa.

Objectiu d'aprenentatge:

Aprendreu per què l'aparença és un aspecte important en la comunicació oral. També reflexionareu sobre quina relació hi ha entre l'aparença i l'adequació a una situació comunicativa.

Desenvolupament:

- Buscar a internet tres fotografies de persones que l'alumnat consideri que tenen una bona imatge. Assignar-los una professió en funció d'allò que desprenen.
- Formular preguntes com:
 - En quins detalls us heu basat per assignar aquestes professions?
 - Què vol dir per a vosaltres tenir una bona imatge?
- Imagineu que teniu una entrevista per a un lloc de treball (administratiu, docent, corporatiu, esportiu...):
 - Quina imatge voldríeu oferir?
 - Com us vestiríeu? Per què?

- Reflexionar sobre:
 - L'entrada a la sala de l'entrevista (posició corporal, moviment, mirada, somriure, escolta).
 - Com seure a la cadira i què mostro (no amagar les mans sota la taula, no rascar-se, no fer moviments repetitius que denoten nerviosisme i inseguretat).
 - Quin registre faríeu servir? Quines estructures empraríeu?
 - Com mostrariéu el respecte i la formalitat?

Activitat 4. Activitat d'experimentació. COM T'HO DIRIA?

Es donen diversos objectius comunicatius i els alumnes s'hauran d'imaginar diversitat de receptors perquè pensin com hauran d'adequar-hi el missatge. Es dona un exemple perquè es representin la tasca.

Objectius:

- Experimentar sobre com ens dirigim a l'interlocutor en funció de la relació que hi tenim. Llenguatge verbal i no verbal combinats per adequar-nos a la situació.

Objectiu d'aprenentatge:

Aprendreu adaptar el missatge a interlocutors diferents, tot i que es mantingui el mateix objectiu comunicatiu.

Desenvolupament:

- Per parelles o grups de tres, caldrà trobar la forma de comunicar una notícia, petició, exclamació, proposta en funció de la relació que tinguem amb els altres interlocutors.
 - Exemple del desig: VOLS ANAR A DINAR?
 - Formes de dirigir-nos a l'interlocutor depenent de la relació amb ell/:
 - Si som amics de l'ànima podria ser: Ei, què, dinem?
 - Si no tenim tanta relació (és gent a la qual estem coneixent) i s'ha fet l'hora de dinar: Us agradaria dinar alguna cosa?
 - Estàs molt cansat/da i tot i així sents que has de proposar anar a dinar: Mengem alguna cosa ràpida?
 - Et fa molta il·lusió sortir a dinar amb algú que t'agrada i vols demanar-li: Algun dia podríem anar a dinar, no?
 - Un pare o una mare que fa temps que no fa una sorpresa als fills i els vol convidar a dinar al lloc preferit de tots: Qui vol dinar la millor pizza del món?

Altres situacions possibles:

- FELICITAR ALGÚ QUE HA GUANYAT UN PREMI.
- PREGUNTAR COM ANAR AL SUPERMERCAT MÉS PROPER.
- SALUDAR ALGÚ QUE NO CONEIXES.

- ANUL·LAR UNA CITA.
 - QUEIXAR-TE PERQUÈ ALGÚ ARRIBA TARD.
 - ANUNCIAR UNA BONA NOTÍCIA.
 - RECOMANAR UN LLIBRE / PEL·LÍCULA /SÈRIE.
 - DONAR UNA MALA NOTÍCIA.
 - CONFESSAR UNA VERITAT.
 - EXPLICAR QUE T'ACABEN DE DONAR UNA BECA.
 - COMENTAR QUE LA FRUITA ESTÀ PODRIDA.
- Preguntes per a la reflexió:
 - Què han vist que ha canviat cada vegada que plantejaven diverses situacions i relacions?
 - Troben evident que canvien diversos/molts elements en funció de quina relació tenim i què estem expressant?
 - Els ha estat fàcil imaginar-se les situacions?
 - S'han adonat d'alguna cosa que no feien i que ara veuen que sí que haurien de tenir en compte?

Activitat 5. Activitat de reflexió. EL CANAL

El canal és el mitjà pel qual viatja el missatge. Pot ser oral, escrit o híbrid, i, a vegades, pot ser un obstacle a l'hora d'interpretar la informació que ens arriba perquè no tenim la persona allà mateix i no podem veure com s'expressa amb la cara o el cos.

Objectius específics:

- Ser conscients de les mancances interpretatives que podem tenir quan enviem o rebem un missatge d'un emissor-receptor amb el qual no compartim el mateix espai.

Objectiu d'aprenentatge:

Veureu quins obstacles tenim a l'hora d'interpretar un missatge i no tenir la persona davant. Reflexionarem sobre quins altres recursos tenim i podem emprar per suplir la falta d'informació de qui diu i qui rep el missatge.

Desenvolupament:

- Reflexionar sobre el moment en què volem avisar algú a distància i hem de fer servir la trucada, deixar un missatge oral o escrit, i, evidentment, no estem al mateix lloc que l'interlocutor, per tant, pot haver-hi malentesos en la interpretació del nostre missatge.

Preguntes que es poden llançar:

- Hi ha malentesos a vegades quan deixeu un missatge (oral o escrit) i la persona els interpreta diferent a la vostra intenció?
- Per què creieu que passa?
- En un escrit, quins elements feu servir que rebaixen la dificultat a dir un missatge o que ajuden a rebaixar-ne la tensió? Potser feu servir emoticones,

gifs o imatges, que ajuden a provocar una sensació de menys rigidesa que si només es diu per escrit.

- Si voleu dir una informació important, íntima i profunda, preferiu dir-la per missatge escrit o preferiu esperar-vos a estar davant de la persona i poder-li dir amb ella davant? Quines avantatges i inconvenients té?
- Creieu que tenir la persona davant fa més respecte? Coneixeu la “ruptura a la francesa?” L'heu viscuda? Què provoca?

La ruptura a la francesa (o *ghosting* -derivat de ghost, fantasma- en anglès) és el que es coneix com a ruptura d'una relació, sovint per internet, en què un dels integrants de la relació interromp la comunicació amb l'altra persona d'una manera inesperada, sense avisar-la ni donar-li cap mena d'explicació.

- Si parlem per escrit, també podem fer servir recursos com donar alguna informació prèvia que indiqui quin tipus de missatge enviarem, per exemple: Volem dir-li a la Joana que ens agradaria parlar en persona d'un petit problema:
 - M: *Joana, com vas?*
 - J: *Ei, bonica, molt bé i tu?*
 - M: *Doncs... per això t'escric...* [els punts suspensius poden indicar aquí que tenim una preocupació i ens ajuden a ser menys directes i deixar el missatge clau a sota, però ja anem preparant la persona per l'expressió que li estem donant al missatge]
 - M: *M'agradaria poder quedar amb tu. Podries avui?*
 - J: *Sí, sí que puc. Què passa? Estàs bé?*
 - M: *Preferiria explicar-t'ho amb calma quan quedem. No és greu, però m'agradaria que parléssim en directe.*
- Un exemple ben diferent on estem ja des de l'inici mostrant que estem contentes seria:
 - M: eeeeeeeeeoooooooooooo! holaaaaaaaaa! què taaaaaaaal?
 - [l'allargament de les vocals per representar l'emoció alegre i que volem cridar l'atenció com si cridéssim en un intercanvi oral]
 - J: hahaha, què passa?
 - M: he entrat a la carrera que voliaaaaaaaaa! UEUEUEUEUEEEEE! SOC LA MILLOR!! [l'ús de les majúscules que serveix per emfasitzar el missatge important i que representa com si en un intercanvi oral el volum fos més alt].
- També es pot reflexionar sobre l'expressivitat que poden tenir (o no) les notes de veu o missatges orals que podem enviar:
 - Potser hauria de ser més expressiu a l'hora de comunicar-me oralment amb la gent i no donar lloc a malentesos?
 - Potser hauria de fer servir més contrastos de to i volum perquè entenguin que el que dic no ho dic amb indiferència o amb ofensa, sinó que vull comunicar que estic alegre i que em faria il·lusió compartir una activitat?

- Potser puc pensar més en l'interlocutor i posar-me en el seu lloc i imaginar-me com m'agradaria que reaccionés al meu missatge, potser així soc més capaç de comunicar-me amb més expressivitat i més acord amb com sento que m'hi he d'adreçar.

Activitat 6. PARLEM DEL GÈNERE DEL TUTORIAL ^{*1}

Abans de visionar el vídeo: crear expectatives, de què ens parlarà?, és un tutorial, com enfocará el tema, introduir la figura dels youtubers...

Activem coneixements previs sobre el gènere del tutorial i els youtubers.

Creem expectatives: treball en grups de tres per reflexionar i fer prediccions sobre el tema del tutorial, sobre el gènere comunicatiu i sobre els youtubers...

Activitat per desenvolupar a l'aula.

Objectius específics:

- Conèixer les característiques del gènere del tutorial.
- Analitzar les estratègies comunicatives dels youtubers i de les youtuberes.
- Compartir quins tipus de tutorial segueixen i què pensen que aprenen a través d'aquest gènere.

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu les característiques que tenen els tutorials i algunes de les estratègies comunicatives que utilitzen els youtubers.

Desenvolupament:

- Llançar les preguntes següents al conjunt del grup classe per tal de prendre consciència sobre el gènere del tutorial **CRIPTOVALOR "PARLO"**.
 - Per a què serveix un tutorial?
 - Qui acostuma a elaborar un tutorial? Qui mira un tutorial i per què?
 - Què esperem trobar en un tutorial?
 - Com s'explica el tema?
 - Quins elements visuals fa servir el tutorial per ser més clar?
 - Quina és la teva experiència amb els tutorials? En mires? En crees? Explica què t'agrada més del format i per què.
- Per parelles o grups de tres, reflexionar sobre les característiques d'un/a youtuber/a, es poden utilitzar aquestes preguntes.
 - Com definiries un/a youtuber/a?

¹ Activitat proposada a totes les unitats didàctiques.

- En segueixes a algun/a? Què t'interessa de què expliquen i la manera com ho expliquen?
- Quin tipus de temes busques que t'expliqui un/a youtuber/a?
- En funció del format de la classe, es pot convidar que, en un document compartit, cada grupet afegeixi la tria de tres comptes que segueix i que pensa que val la pena de conèixer i recomana a la resta del grup (han de ser respectuoses, aportar un valor, ser originals...).

Suports i ajudes que es poden proporcionar a l'alumnat amb poc domini lingüístic

PARAULES I FRASES CLAU. Aquí es pot generar en grup la llista de paraules i frases clau a partir de tot allò parlat relacionat amb el tutorial i els youtubers. Crear aquesta llista fomenta l'empatia al grup ja que esdevenen conscients que hi ha persones que arriben amb un nivell diferent al de la resta.

5.2 Durant el visionat del vídeo

Per compartir el contingut del tutorial, proposem fer primer un visionat global per assegurar-ne la comprensió i extreure'n les idees principals (activitat 7). A continuació, proposem tornar-hi fragment a fragment per aprofundir en alguns continguts específics (activitats de la 7 a la 13).

Activitat 7. Activitat d'anàlisi. EL TUTORIAL SOBRE ADAPTAR-TE AL CONTEXT*²

La finalitat d'aquesta activitat és assegurar la comprensió i els continguts més rellevants del tutorial. Es farà un primer visionat global del tutorial i una primera anàlisi general.

Treball en grups, amb el suport d'un quadre per emplenar amb les idees principals i les estratègies que utilitza el youtuber. Activitat per desenvolupar a l'aula.

Objectius específics

- Analitzar el tutorial i veure quines estratègies emprà el Marc Lesan per comunicar-se i explicar com adaptar-nos al context comunicatiu.
- Omplir el quadre amb les idees principals que es tracten al vídeo i la forma com les exposa.

Objectius d'aprenentatge

Aprendreu a extreure les idees principals del tutorial i a analitzar com les expressa el youtuber.

² Activitat proposada a totes les unitats didàctiques adaptada al tema de cada tutorial.

Desenvolupament:

- Visionar el tutorial amb el conjunt del grup classe **CRIPTOVALOR "PARLO"**.
- Fer grups (de tres o quatre persones) i trobar les idees principals del vídeo. Tornar a visionar el tutorial per poder escriure-les i posteriorment posar-les en comú. L'objectiu és entrar de manera suau amb els recursos que utilitza el youtuber.

- Quines són les idees principals? Com les exposa?

IDEES PRINCIPALS - QUÈ DIU?	COM LES EXPOSA - COM HO DIU?

- Hi ha 3 temes sobre els quals es parla al vídeo:
 - L'adequació al context comunicatiu.
 - Adaptació a:
 1. Registre més formal o més informal.
 2. Gènere comunicatiu.
 3. El destinatari.
 - Sigues tu mateix/a quan et comuniquis.
- Demanar que comparteixin la seva opinió sobre el que diu el youtuber.
 - Estan d'acord amb el que afirma el Marc Lesan al vídeo?
 - Com ho experimenten?
 - A què donen més importància?
 - Hi ha res que els hagi sorprès?

Suports i ajudes que es poden proporcionar a l'alumnat amb poc domini lingüístic

Per a aquelles persones novingudes o amb dificultats d'aprenentatge, seria bo que poguessin tenir la transcripció del vídeo mentre el visionen per anar seguint el discurs amb major comoditat i/o enviar-los el vídeo el dia abans i explicar-los quins seran els passos que seguirà la sessió de l'endemà. També disposeu de la versió del vídeo amb subtítols.

A l'annex de la pàgina 43 trobareu la transcripció comentada del vídeo.

<https://www.youtube.com/watch?v=Jv90Ag7XwHk>

Si el docent detecta algun problema de comprensió, es recomana aturar el vídeo i aclarir els dubtes. També, si es creu convenient, es pot fer més d'un visionat.

Activitat 8. Activitat d'observació i producció. DIÀLEGS IMAGINATS

L'activitat consisteix a pensar i crear diàlegs entre diferents persones en funció del que els alumnes s'interpreten en unes imatges.

Objectius específics:

- Observar diverses situacions comunicatives i trobar-ne els diàlegs més adequats.

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu a crear els diàlegs que més s'adeqüen a les relacions entre els membres que intervenen en una situació comunicativa.

Desenvolupament:

- Fer grups de tres persones.
- Ensenyar les fotografies que es troben a l'annex de la pàgina 46 que mostren diverses situacions comunicatives.
- Cada grup ha de pensar la relació que hi ha entre les persones que es veuen a la fotografia, quina és la situació i quin podria ser el diàleg adequat al que veuen.
- A continuació, han d'escriure el diàleg que millor escaigui a dues d'aquestes fotografies.
- Un cop revisat el llenguatge per part d'un altre grup o del docent, cada grup durà a terme la posada en escena dels diàlegs. Pot ser davant de tota la classe o també es pot proposar com a projecte audiovisual.
- Si es fa davant de la classe, es pot tractar com a exercici de lectura en veu alta o com a exercici d'improvissació a partir d'un guió consensuat i donar la llibertat que puguin continuar el diàleg com vegin que seria coherent i plausible.

Suports i ajudes que es poden proporcionar a l'alumnat amb poc domini lingüístic

Construccions de frases-tija per ajudar aquelles persones amb més dificultats per construir discurs i no haver d'iniciar una intervenció des de zero. En aquest cas, es poden plantejar una sèrie de construccions formals i d'altres de més informals per tal de guiar l'alumnat.

Activitat 9. Activitat d'experimentació. LA PARAULA PRECISA

A partir d'un conjunt de paraules de diversos registres, construirem una breu exposició oral que seguirà les pautes del **registre** representat.

Objectius específics:

- Comprovar la importància del llenguatge per adaptar-nos a la situació comunicativa.

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu a discernir quines paraules i expressions són les adequades en funció del context i situació comunicatives.

Desenvolupament:

- Projectar un conjunt de paraules que trobareu a l'annex de la pàgina 47.
- Dividir el grup en grups de 3 o 4 persones.
- Cada grup treballa per classificar cada paraula segons el registre al qual pertany.
- A partir de la classificació, el docent pot repartir, a l'atzar, quin registre haurà de fer servir cada grup per crear una breu exposició oral en grup.

En funció del registre aquesta proposta podrà ser: en una assemblea, al parlament, en un equip directiu d'una escola, a una escala de veïns, a un canal de Youtube...

Exemple: ordena les tres paraules de cada grup segons s'adeqüin respectivament, a un registre culte, estàndard o col·loquial.

- a) por, temor, cangueli
- b) passar, enviar, trametre
- c) mandra, nyonya, accídia
- d) robar, sostreure, fotre

Un cop feta la classificació, pensar en una proposta que contingui aquelles paraules, i d'altres que puguin completar el discurs, i que aconseguixin una coherència de registre durant tota la presentació.

Suports i ajudes que es poden proporcionar a l'alumnat amb poc domini lingüístic

EXPRESSIONS, CONNECTORS I FRASES CLAU. Aquí es pot mostrar un document amb expressions i connectors que fomentin la presentació en grup i que permetin passar la paraula al company.

Activitat 10. Activitat d'observació i reflexió. LA IRONIA

A partir d'un conjunt de situacions, explorar què és la ironia i les dificultats que poden presentar-se quan la ironia no és entesa pel destinatari del missatge.

Objectius específics:

- Comprovar la importància de la ironia i saber identificar quan és un bon moment per introduir-la i amb qui podem emprar-la sense que hi hagi malentesos.

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu a discernir quines paraules i expressions són les adequades en funció del context i situació comunicatives.

Desenvolupament:

- A partir d'aquestes situacions proposades, veure quin és l'objectiu de la ironia i en quins moments és habitual trobar-la.
 1. Fa un dia ben gris i el Joan surt al balcó i diu: *Uau, quin dia tan assolellat! Segur que em cremo!*
 2. Ja ha començat la classe i la Carla fa tard. El professor li diu: *Ostres, la Carla fa tard, que estrany!*
 3. L'àvia de l'Andreu està aprenent a fer servir les xarxes socials i veu que li resulta molt difícil. Amb un somriure burleta respon: *Uii, això segur que serà bufar i fer ampolles, fill meu.*
 4. Al Cesc li ha molestat un comentari que ha fet el seu pare després que el Cesc li preguntés què pensava de la política. El pare, en veure'l molest, vol treure-li ferro al tema i li diu: *Cesc, si no vols pols...* mentre li passa la mà per l'espatlla amb to simpàtic.
- Convidar l'alumnat que comentï què hi troba, per què és irònic i que comparteixi el seu parer. Comentaris de cada situació:
 1. Al Joan li hagués fet gràcia que hagués sortit el sol per no reaccionar de forma negativa als núvols que veu i dir "Buff... quin pal de dia, segur que plou...". Ho encara amb ironia per donar-li un toc més alegre i que el destinatari rigui o s'ho prengui amb gràcia. Fixem-nos que està dient el contrari del que seria la realitat: "quin dia tan assolellat", quan en realitat no hi ha cap raig de sol.
 2. La Carla fa tard i el professor al final de la frase diu "que estrany". Amb aquest comentari final el que està dient és que en realitat no és estrany, sinó que ja hi ha hagut altres vegades, que avui no és el primer cop. Tornem a veure l'ús del contrari per referir-se, potser, al desig que té que tant de bo fos estrany que arribés tard perquè voldria dir que sempre és puntual.
 3. A més a més del to irònic de l'àvia, hi ha l'ús de la frase feta: "Això és bufar i fer ampolles", que significa que una cosa és molt fàcil de fer. També fa servir el contrari del que pensa per dir que en realitat troba que serà complicat i hi haurà de posar moltes hores. Ho acompanya d'un somriure, que és un aliat de la ironia i que serveix a l'interlocutor per assenyalar-li que allò que està sentint ho ha de llegir com a ironia.
 4. El pare del Cesc deixa amb punts suspensius una frase feta que diu: "Si no vols pols, no vagis a l'era", que vol dir que, si no vols problemes, no te'ls busquis tu mateix". Com que el pare del Cesc suposa que el Cesc sap com acaba la frase feta, només amb l'inici ja pressuposa que el fill entendrà la intenció del pare. Si no volies sentir la meua opinió, no haver-me-la preguntat, seria el que volia dir el pare. Ho acompanya amb un gest amb la mà de contacte amb el fill i amb un somriure, dos

elements que permeten al fill veure que el pare no vol discutir, sinó que la intenció és juganera.

- És interessant veure quines impressions té l'alumnat de la ironia i parlar també de com la ironia pot anar amb males intencions a vegades i com evitar-la quan vol fer mal. Preguntes que es poden llançar:
 - Creieu que és fàcil per a algú que no domina l'idioma de captar la ironia? Sabeu captar les bromes iròniques quan parleu un idioma que no domineu?
 - Trobeu que la inclusió d'expressions i frases fetes fa més complex detectar la ironia?
 - Com podem assenyalar que estem fent ironia si altres vegades hem observat que aquella persona troba difícil captar-la?

Activitat 11. Activitat d'experimentació. PEÇA A PEÇA

Farem servir la roba i els complements per adonar-nos de la càrrega comunicativa que tenen i de com s'adeqüen en menor o major grau a les diverses situacions que vivim en societat.

Objectius específics:

- Reflexionar sobre com influeix la imatge personal i l'aparença segons el context.

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu que a més del llenguatge i el registre comunicatiu, la vestimenta i la imatge personal també influencien la manera de comunicar-nos i de trobar-nos més o menys còmodes en un entorn determinat.

Desenvolupament:

- A partir d'unes fotografies de roba i complements, que hi ha a l'annex i a l'enllaç sota, i de persones vestides per a l'ocasió, decidir en quin entorn les situarien i com parlarien les persones que hi apareixen o que podrien portar aquesta vestimenta.

Enllaç a les fotografies:

https://drive.google.com/drive/folders/1_07OuPqVxZ3bvuwza_iUvXV7XL_AskU?usp=sharing

Exemple de fotografies:

Podríem suposar que la noia de la fotografia té un esdeveniment formal, com, per exemple un judici i haurà de parlar amb el seu client. O pot anar a un lliurament de premis de la revista on treballa.

La fotografia de la gorra l'associem a temes més informals com, per exemple, una reunió d'amics un cap de setmana, o un equip esportiu que es concentra abans del partit.

A l'annex de la pàgina 48 trobareu altres fotografies.

Activitat 12. Activitat de producció: SITUEM-NOS EN EL CONTEXT!

Tal com ja hem dit, l'adequació a la situació comunicativa és fonamental en una bona comunicació oral. Posar en pràctica la situació a l'espai en funció de la situació comunicativa on es produeixen i la relació entre els membres que en formen part.

Objectius específics:

- Analitzar una situació comunicativa i seleccionar el registre, els elements del llenguatge verbal i no verbal, més efectius per aconseguir l'objectiu comunicatiu.

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu com combinar els diversos elements que componen el llenguatge verbal, no verbal i l'adaptació a l'interlocutor, davant d'una situació comunicativa concreta.

Desenvolupament:

- Fer grups de dues o tres persones i destinar a cada grup una situació comunicativa.

- Cada grup ha d'imaginar-se què succeeix en aquesta situació i què diran els diversos membres del grup en funció de la relació que tinguin entre ells.
- Faran un guió de què succeeix en la situació i quin és el diàleg que empraran.
- Un cop aprovat el guió per part del docent, procediran a l'enregistrament tenint en compte:
 - La tria de l'espai.
 - La situació a l'espai.
 - La il·luminació.
 - L'aparença física.
 - La distància entre els membres.
 - La posició corporal.
 - La gestualitat.
 - La mirada.
 - El somriure i la veu.
 - Qui ho farà dret o assegut?
 - A quina distància estaran entre ells?,
 - Hi haurà contacte amb les mans?
 - Estaran mantenint sempre la mateixa distància?
 - Hi intervindran el somriure, les abraçades, la salutació amb la mà o amb el cap?
 - Algú tindrà tendència a ajupir-se?
 - Com escoltaran al membre que parla?
 - Poden riure?
 - Hauran d'arrugar el front?
 - ...
- Situacions proposades:
 - Relació entre una metgessa i un pacient (si són tríos, hi pot haver la infermera). Comparteixen una mala notícia.
 - Relació entre pare i fill. Comparteixen una bona notícia.
 - Relació entre botiguer i client. Queixa per part del client.
 - Relació entre mossèn i fidel. Confessió d'un secret.
 - Relació entre mestra i infant (si són tríos hi pot haver un/a familiar). L'infant s'ha perdut i no troba la seva mestra coneguda.
 - Relació entre dos veïns. Un fa molt de soroll i l'altre vol dormir.
 - Relació entre president d'un govern i un/a periodista. Roda de premsa compromesa.
 - Relació entre cap d'una empresa i treballadors. El cap comunica una baixa de salaris.

Activitat 13. Activitat d'observació i reflexió. MAKING OF

Abans de finalitzar aquesta part, i si trobeu adequat fer-ne el visionat, recomanem veure el TUTORIAL "METATUTORIAL" per tal de comprovar tots els aspectes que el youtuber ha tingut en compte a l'hora de crear els diferents tutorials que presenta a *Jo tinc la paraula*.

<https://www.youtube.com/watch?v=FVppSlfx5To>

Preguntes que es poden proposar:

- Què ha tingut en compte el youtuber a l'hora de preparar el contingut que diu?
- Què tindríeu en compte si haguéssiu de crear el vostre propi tutorial?
- Què trobeu efectiu de com presentar els continguts en un vídeo d'aquest tipus?

5.3 Després del visionat del vídeo

Activitat 14. Activitat de producció. PREMI FORMAL, PREMI INFORMAL

L'activitat consisteix a confeccionar un discurs d'agraïment per un premi o guardó fictici i adaptar-lo al registre segons quin tipus de premi és.

Objectius específics

- Adaptar el registre al discurs oral d'agraïment per un guardó o premi.

Objectiu d'aprenentatge:

Apreneu a crear un discurs d'agraïment per un premi que heu guanyat i a adaptar-lo al context que millor s'escaigui en funció de quin premi voldríeu rebre.

Desenvolupament:

- Introduir el tema: fer un discurs d'un premi o un guardó.
- Fer-los imaginar la idea que un dia reben un premi. El que més il·lusió els pugui fer. Si el premi no existeix, se'l poden inventar i l'han de poder situar en un tipus de registre més formal o més informal.
- Redactar un guió de què dirien, com ho estructurarien i com ho explicarien. Determinar quina durada màxima ha de tenir la intervenció.
- Una bona manera de visionar alguns exemples és a amb vídeos com els de la Gala dels Gaudí, premi Butaca de teatre, premi d'Honor de les Lletres Catalanes, premi Enderrock, premi Nobel, premi MTV música, per citar-ne de diversos àmbits i registres.
- Assegurar que:
 - Hi ha una part dedicada a agrair a diferents persones, entitats, grups, jurat per haver-la triat com a mereixedor/a del premi.
 - Introduir, també, una part d'història personal i que es pot suggerir amb una sèrie d'estructures gramaticals i de frases que poden ajudar a conformar el discurs. Per exemple: "**Recordo la primera vegada que vaig dibuixar una casa. La mare es va mirar el dibuix i em va dir: Paula, tu de gran seràs artista**".
 - La part final del discurs pot estar centrada en allò que projecten cap al futur, i pot estar acompanyada d'estructures i frases per bastir el discurs: "**M'agradaria que, amb els projectes que estem desenvolupant,**

qualsevol infant que agafi un llapis i un tros de paper pugui sentir-se tan lliure com em sento jo amb l'art".

A l'annex de la pàgina 50 hi ha un quadre amb més propostes que poden servir per a cadascuna de les parts.

- Una idea que pot acompanyar el desenvolupament dels premis és que el docent o algú de l'alumnat faci de presentador/a dels premis. Abans de la "celebració", cada alumne fa saber al presentador/a quin premi se suposa que rebrà (Adrià, premi al millor cuiner del món; Joana, premi al poema més llarg de la història...). Qui presenta la gala els tindrà anotats i actuarà com a tal, a més a més que podrà anar fent sortir els i les guanyadores en funció de l'ordre que li sembli més adequat (si tothom està d'acord amb aquest punt de sorpresa) o bé consensuar-ne l'ordre (si això fa que els més ansiosos estiguin més tranquils).

També es pot decidir un objecte, que serà el que representarà el guardó que es dona a cada premiat, per acabar de jugar el joc del premi.

- Es pot afegir una segona part que seria la de fer l'adaptació a formal, si abans l'han fet en un registre informal, i viceversa, per tal d'experimentar les diferències en el to, la distància i el contingut del discurs.

Suports i ajudes que es poden proporcionar a l'alumnat amb poc domini lingüístic

És important que els alumnes amb un baix nivell de competència lingüística no tinguin dificultat a l'hora d'interpretar el significat de les frases. Abans de fer l'enregistrament, seria convenient parafrasejar les frases per compartir-ne el significat.

PARAULES I FRASES CLAU. Fer una llista o banc de paraules i frases clau que l'alumnat necessitarà per seguir la unitat didàctica és una forma de generar confiança a aquelles persones novingudes o amb dificultats d'aprenentatge.

Activitat 15. Activitat de producció. A QUI LI EXPLIQUES?

Activitat d'experimentació per treballar com canvia un discurs en funció de qui n'és el destinatari.

Objectius específics:

- Treballar el vincle entre el tema i l'orador per generar l'interès, primer en l'orador/a mateix/a i, en conseqüència, també entre el públic que escolta.
- Despertar la motivació de l'alumnat perquè trobi les maneres de generar en el públic ganes d'escoltar i interès pel tema. Sorprendre'l i fer-li descobrir aspectes del tema que li són desconeguts.

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu maneres per captar l'interès dels oients perquè s'interessin per la vostra exposició

Desenvolupament:

- Assignar a cada grup diversos temes per generar una petita intervenció oral.
- L'estudiant ha de buscar la forma d'enfocar el tema perquè li resulti interessant i, de retruc, interessi també la resta de companyes i companys.
- En grups de tres, practicar les intervencions orals i comprovar l'efecte que tenen en el públic.
- Un cop s'han anat practicant i es comparteix amb la resta de la classe, cada vegada que un grup comparteixi el seu contingut, rebrà, per part d'un altre dels grups, la informació de QUI és el públic en aquell moment:
 - infants de 8 anys,
 - un grup de senyors grans,
 - un públic familiar,
 - un grup de metges.

En funció de qui és el públic, que ho saben mig minut abans de començar, hauran de buscar estratègies perquè el contingut s'hi adapti i interessi al públic concret.

Exemple:

Tema assignat: els macarrons a la bolonyesa

Públic:

- Nens de 8 anys: A vosaltres també us agraden els macarrons tant com a mi? Amb bolonyesa? Avui m'agradaria explicar-vos que la pasta és ben nutritiva i aporta molta energia. Voldríeu saber com tenir encara més energia que ara?
- Els cuiners i cuineres de l'escola: Els macarrons que elaboreu vosaltres són boníssims, m'encanten. Sobretot quan aconseguixo que tinguin molt de formatge! Per això avui us vinc a compartir una recepta que hem inventat amb el nostre grup, perquè vosaltres heu estat la nostra inspiració, així que, primer de tot, gràcies!
- El torn del públic: És recomanable que hi hagi algunes persones del públic que puguin llançar alguna pregunta al grup que fa la presentació per tal de veure com responen i si continuen adaptant-se al destinatari. També es pot plantejar que en un determinat moment algú del públic aixequi el braç dient que no entén algun concepte i així qui parla ha de treballar la paràfrasi.
- Un cop acaben la petita presentació, el públic ha de dir la seva opinió sobre si s'ha sentit interpel·lat, si han mantingut el contacte visual i si ha sentit que l'orador/a o grup s'ha adequat al tipus de públic que representaven.

En l'annex de la pàgina 51 trobareu un quadre que tracta sobre quina informació va bé saber de l'audiència per adaptar-ne el discurs.

Activitat 16. Activitat de producció: LA NOTA DE VEU PERSUASIVA

Aquesta activitat aprofundeix en la persuasió amb un missatge de veu. Es demana que els alumnes creïn una nota de veu amb l'objectiu de convèncer el destinatari.

Objectius específics:

- Crear una nota de veu amb l'objectiu de convèncer el destinatari que faci alguna cosa, tenint en compte el canal, el registre i el que coneixem del destinatari.

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu a crear un discurs oral en forma de nota de veu que sigui persuasiva, tenint en compte el destinatari, el canal i el registre.

Desenvolupament:

- De forma individual cadascú haurà de pensar de quina manera pot persuadir un suposat interlocutor sobre quines activitats poden fer al barri, poble, zona on viu. La missió és aconseguir que qui rebí la nota de veu no dubti a voler conèixer la zona de què parla l'emissor/a.
- Cadascú haurà de pensar 3 activitats que es poden fer i per què a l'interlocutor li pot interessar anar-hi i compartir aquesta proposta.
- Cadascú haurà de tenir molt clar qui és l'interlocutor a qui parla (es pot utilitzar el quadre de l'annex de l'activitat anterior) per tal de poder adaptar-se al màxim a allò que l'interessa, agrada i el motiva. Així, serà molt més senzill plantejar el com l'emissor explica tot allò que podran fer si va a casa seva.

Exemple:

Com a locutora del missatge, escullo que la receptora de la meva nota de veu és la meva amiga Eulàlia a qui especialment li encanten els gelats i anar amb bicicleta.

La meva nota de veu podria ser:

Eulàlia! No saps quin pla tinc per a nosaltres! Si vols tastar el millor gelat de coco, has de venir ja cap a Sants! Mira, podríem fer una cosa, el dissabte, quedem a les sis a la gelateria, mengem el super gelat, crec que t'hi puc convidar! I quan haguem acabat, agafem les bicicletes i pugem a Montjuïc fins al castell. És una bona pujada, però és que tu estàs super entrenada, o sigui que serà facilíssim per a tu. Què, què? Vindràs? Només em pots dir que sí! Ah, i et pots quedar a dormir i així diumenge podem veure la sèrie, no? Va, vaaaa! Digues que sí!!!

- Enregistrar la nota de veu mitjançant algun programa com, per exemple, el *Vocaroo*, que permet enviar l'arxiu de veu per correu electrònic o inserir-lo en una carpeta col·lectiva.
- A partir d'aquí es pot decidir que cada nota de veu la rebrà un alumne de la classe i podrà fer una coavaluació a partir dels elements treballats.

Vegeu annex pàgina 52.

Activitat 17. Activitat d'indagació i reflexió: LA CORTESIA

Aquesta activitat aprofundeix en la importància de la cortesia perquè l'alumnat es desenvolupi de forma efectiva en la seva vida privada i laboral.

Objectius específics:

- Reflexionar sobre les estratègies de cortesia i preguntar-nos si les fem servir i com les podem introduir en els nostres intercanvis orals.
- Tenir en compte la cortesia perquè és necessària a l'hora de parlar en públic i tenir cura de l'audiència.

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu a esdevenir conscients de com la cortesia és essencial per comunicar-vos amb tot tipus d'audiència i poder-vos-hi adaptar en funció de la situació comunicativa.

Desenvolupament:

- A partir de la vinyeta de Perich que hi ha a continuació, comentar-la amb el grup per determinar la importància de saber adaptar-nos a l'audiència. Per adaptar-nos-hi:
 - hem d'escoltar-la mentre parlem,
 - l'hem de mirar per poder saber com rep el missatge, què necessita, com se sent com a destinatària del missatge.

No podem DIR sense saber per a qui és el missatge i COM l'hem de dir perquè l'audiència el rebí i li pugui servir.

- A continuació podem introduir el tema de la cortesia, tan important i necessari en la comunicació. A partir de l'exemple següent:
 - Per demanar una cosa a algú amb qui no hi ha una relació de proximitat, s'hauria d'evitar la col·loquialitat i l'imperatiu directe:
"Escolta, dona'm el teu bolígraf!".
En canvi, es poden utilitzar fórmules convencionals com ara:
"Si us plau, que seria tan amable de prestar-me el seu bolígraf un minut?".
En aquest enunciat tan breu s'han utilitzat set recursos de cortesia verbal (segons Vilà i Castellà, 2014):
 1. Una fórmula estereotipada per a peticions: *si us plau*.
 2. El temps condicional del verb: *seria*
 3. L'adjectiu modificat *tan amable*, atribuït cortesament al receptor.
 4. El tracte de *vostè*, visible en la tercera persona del singular del verb i en el possessiu el *seu*.
 5. L'ús del verb *prestar*, més formal i precís que donar.
 6. La modalitat interrogativa per la imperativa - s'hi fa una pregunta que, fora de les convencions de la cortesia, es respondria amb un *sí* o un *no*, sense res més.
 7. La limitació retòrica del temps que dura el préstec: *un minut*.

Els recursos de la cortesia verbal persegueixen dos objectius principals:

- Optimitzar la imatge del receptor, elogiant-lo i destacant el que comparteix amb l'emissor.
- Minimitzar els possibles efectes negatius d'un acte verbal per a la imatge del receptor, atenuant la força imperativa del missatge i mostrant que es tenen bones intencions.

Veure el quadre sobre estratègies de cortesia per parlar en públic segons Vilà i Castellà (2014) a l'annex de la pàgina 53.

- A partir d'aquí es pot proposar que l'alumnat pensi situacions reals que han viscut i que després de parlar de la cortesia troben que s'adequaven poc als mínims que demanaria la situació.

Activitat 18. Activitat de producció: L'INFORMATIU VESPRE

Ja hem analitzat els diversos elements que intervenen en l'adaptació al context. En aquesta activitat passem a una visió global del context tenint-los tots en compte.

Objectius específics:

- Tenir domini del registre, gènere comunicatiu i destinatari en funció del personatge representat.

Objectius d'aprenentatge:

Apreneu de quina manera parlen els diversos personatges que poden intervenir en un telenotícies en funció de les informacions que s'hi presenten.

Desenvolupament:

- Fer grups de dues o tres persones.
- Cada grup ha de pensar i redactar continguts que trobarien dins dels informatius, però aquí hi haurà diversos personatges: el presentador, l'expert sobre un tema que tracta una notícia, un ciutadà a qui entrevisten al carrer, un polític que intervé en algun moment donat (per proposar-ne alguns).
- Cada grup ha de treballar la coherència de cadascun dels personatges segons com s'expressa, el llenguatge, el registre, el destinatari, com es mou i com interactua amb els altres.
- La resta de grups observaran la producció del grup i es fixaran en el domini del gènere comunicatiu, del registre i del destinatari en relació amb allò que estan informant. També es pot incorporar algun tipus de suport visual. Plantilla d'avaluació a l'annex de la pàgina 56.

Activitat 19. Activitat de reflexió. QUÈ T'ACONSELLEM?

Després de treballar les idees principals de la unitat didàctica, es pot elaborar col·lectivament o per grups una sèrie de consells per tenir present com funciona l'adaptació al context. Activitat

de síntesi que proposa una reflexió i selecció dels consells rebuts en altres activitats de la seqüència. Activitat per desenvolupar a l'aula.

Objectius específics:

- Reflexionar sobre quins consells els poden ser útils per tenir en compte l'adaptació al context i tots els elements que la conformen.

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu a sintetitzar el que heu après sobre l'adaptació al context en una sèrie de consells que podreu aplicar en diverses situacions que requereixi comunicar-se en públic.

Desenvolupament:

- Elaborar un decàleg de consells que donarien a oradors novells.
- Escriure'ls i, posteriorment, presentar-los davant del grup classe.
- A partir d'aquest decàleg, es pot proposar que qui ho vulgui utilitzar com a tema per a l'exercici final ho pugui fer en format vídeo (tutorial), per exemple.

Veure l'annex de la pàgina 58, on trobareu una proposta de consells.

Activitat 20. Activitat d'experimentació: LA MEVA (LA NOSTRA?) PRODUCCIÓ ORAL*3

Activitat de producció final que activa tots els continguts treballats al llarg de la unitat didàctica. Activitat per elaborar a casa amb tranquil·litat.

Objectius específics:

- Aplicar tots els continguts treballats a la unitat didàctica.
- Fer-se preguntes sobre l'acció comunicativa i saber respondre-les

Objectius d'aprenentatge:

Aprendreu a aplicar el que heu après en aquesta unitat, a revisar la vostra exposició i la dels companys per saber quins aspectes feu bé i quins cal millorar.

Desenvolupament:

- Escollir un tema que apassioni cadascú. A l'alumnat nouvingut animar-lo a parlar d'algun tema relacionat amb la seva cultura d'origen.
- Desenvolupar l'esquema i l'estructura de la intervenció oral.
- Establir la durada que tindrà.
- Fer una bona preparació del contingut, assajar-lo oralment a casa, veure què es pot millorar i què es pot desenvolupar millor. A l'alumnat amb més dificultats, proposar-li que ho puguin mostrar abans al docent o a algun company/a i obtenir-ne retron i ajuda.
- Enregistrar-se per veure's i decidir quins canvis fer i què mantenir.
- Enregistrar-se per a la producció final i definitiva.

³ Activitat proposada a totes les unitats didàctiques.

- Cada estudiant farà una coavaluació d'una producció final d'un/a company/a amb la rúbrica adjuntada.
- Cada estudiant s'autoavaluarà amb la rúbrica corresponent a l'autoavaluació.

Per fer aquesta activitat trobareu a l'annex de la pàgina 58 diversos suports.

Aquesta proposta podria ser una idea llavor per a incorporar l'oralitat als concursos de Sant Jordi del centre o bé crear un concurs de narració oral, de lectura en veu alta o de cançó improvisada.

També es poden fer clubs de lectura, clubs d'oratòria, grups d'improvisació, espais de conversa, que tinguin una periodicitat.

Activitat 21. Activitat de tancament: RECAPITULEM!

Activitat de recapitulació i d'autoregulació sobre les experiències positives viscudes al llarg de la unitat, els aprenentatges que es volen desenvolupar i les dificultats que es volen gestionar.

Activitat en gran grup per desenvolupar a l'aula.

Objectius específics:

- Fer una valoració de la unitat de forma conjunta: compartir les impressions, sensacions i aprenentatges a partir de la producció final i de la sèrie d'exercicis que han anat duent a terme, així com del fet de tenir una avaluació per part d'un/a company/a de la classe.

Objectius d'aprenentatge:

Apreneu a reflexionar i a compartir què heu après fent aquesta unitat i com ho heu après.

Desenvolupament:

- Animar tothom a compartir les impressions, sensacions i aprenentatges a partir de la producció final i de la sèrie d'exercicis que han anat duent a terme, així com del fet de tenir una avaluació per part d'un/a company/a de la classe.
- Crear un mural (analògic o digital) en què cadascú amb papers de tres colors (verd, groc i taronja) escriu experiències positives que ha après (verd), aprenentatges que vol anar desenvolupant (groc) i dificultats que té i que desitja gestionar (taronja).
- Veure l'annex de la pàgina 60 amb les idees clau poden ajudar a fer una última recapitulació de la unitat.

6. Exemples de tutorials fets pels alumnes sobre *Adaptar-te al context*

En el context del programa Tenim la paraula, que el Departament d'Educació impulsa des del curs 2019-2020, s'han previst un seguit d'actuacions que interpel·lin directament l'alumnat de secundària i batxillerat en l'ús i la millora de la comunicació oral tant a l'aula com en altres contextos d'interacció.

Una d'aquestes actuacions és el **I concurs Jo tinc la paraula**, que té com a objectiu provocar la reflexió per part de l'alumnat de secundària i batxillerat sobre els components que fan que la comunicació oral sigui eficaç. Amb un enregistrament de vídeo, a la manera d'un youtuber, podran expressar-se i comunicar les seves idees, opinions, dubtes, experiències, etc...

Tutorial per a 1r i 2n d'ESO

Títol del tutorial: [Som adequats](#)

Mireu aquest vídeo tutorial que va participar al concurs Jo tinc la paraula de la categoria A per a primer i segon d'ESO del curs 2020-2021.

Després de mirar-lo, completeu aquesta taula:

Què t'ha agradat més?	
Què no t'ha agradat?	
Quins són els continguts clau que tracta el tutorial?	

Tutorial per a 3r i 4t d'ESO

Títol del tutorial: [Jo m'adequo, i tu?](#)

Mireu aquest vídeo tutorial que va obtenir una menció especial al concurs Jo tinc la paraula de la categoria B per a tercer i quart d'ESO del curs 2020-2021.

Després de mirar-lo, completeu aquesta taula:

Què t'ha agradat més?	
Què no t'ha agradat?	
Quins són els continguts clau que tracta el tutorial?	

7. Bibliografia i webgrafia

- VILÀ, Montserrat i CASTELLÀ, Josep M. (2014): *10 idees clau: Ensenyar la competència oral a classe. Aprendre a parlar en públic*. Barcelona: Graó.

Webgrafia

- Jo tinc la paraula - Adaptar-te al context:
 - <https://www.youtube.com/watch?v=Jv90Ag7XwHk>
- Jo tinc la paraula - Metatutorial:
 - <https://www.youtube.com/watch?v=FVppSifx5To>
- Enllaç a les fotografies activitat 11:
https://drive.google.com/drive/folders/1_07OuPqVxZ3bvuwza_iUvXV7XL_AskU?usp=sharing

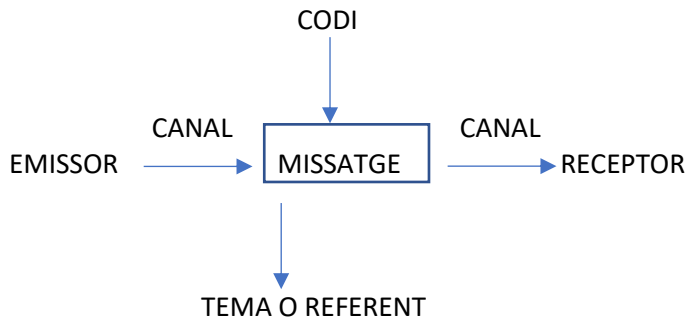
8. Annexos

Activitat 1. Activitat de reflexió i observació. EL CONTEXT

SITUACIÓ	PER QUÈ ÉS ADEQUADA? PER QUÈ NO?
 <p>© Puggless / Imgur</p>	
	
	

Activitat 2. Activitat d'experimentació. LA SITUACIÓ COMUNICATIVA

EMISSOR: Qui envia el missatge amb una intenció determinada.

RECEPTOR: Qui rep, interpreta i reacciona al missatge.

CANAL: Mitjà pel qual viatja el missatge, pot ser oral, escrit o híbrid.

CODI: Compartit per emissor i receptor, és el conjunt de signes per a construir i desxifrar el missatge. En el nostre cas seria el català.

MISSATGE: La informació transmesa.

TEMA O REFERENT: Allò de què tracta el missatge.

En qualsevol situació comunicativa s'ha de tenir present:

RECEPTOR: L'edat, si és gran o jove; el grau de relació, si és més o menys conegut, quina confiança tenen emissor i receptor; quin rols desenvolupen emissor i receptor.

INTENCIÓ de l'EMISSOR: Què es proposa l'emissor quan parla: informar, persuadir, descriure, afirmar, demanar, expressar sentiments, opinar sobre un tema, expressar dubtes.

EL TIPUS DE MISSATGE: Conversa, discurs, debat, exposició, i si és espontani o preparat.

REGISTRE: Varietat en l'ús de la llengua. Pot ser formal, estàndard, informal o vulgar.

SITUACIÓ	ELEMENTS DE LA COMUNICACIÓ	
És l'aniversari del Marc i la Núria li truca. Exemple	EMISSOR: Núria RECEPTOR: Marc MISSATGE: "Per molts anys, Marc!"	CANAL: per telèfon (oral) CODI: català INTENCIÓ: felicitar a un amic
El Joan marxa de vacances i envia un correu electrònic per reservar el càmping.	EMISSOR: RECEPTOR: MISSATGE:	CANAL: CODI: INTENCIÓ:
La Marta va al veterinari perquè li facin una revisió al seu gat.	EMISSOR: RECEPTOR: MISSATGE:	CANAL: CODI: INTENCIÓ

<p>En una assemblea a classe, la Joana aixeca el braç i dona la seva opinió sobre el racisme.</p>	<p>EMISSOR: RECEPTOR: MISSATGE:</p>	<p>CANAL: CODI: INTENCIÓ</p>
<p>La veïna es queixa al veí que li ha mullat el balcó per tercera vegada.</p>	<p>EMISSOR: RECEPTOR: MISSATGE:</p>	<p>CANAL: CODI: INTENCIÓ:</p>

TRANSCRIPCIÓ COMENTADA DEL VÍDEO

ADAPTAR-TE AL CONTEXT

00:00 - 00:03 [*Música i apareix el títol del programa TENIM LA PARAULA*]

[*PRESENTACIÓ de qui és i què farà en aquest tutorial: 00:03 - 00:16. Diu DE QUÈ PARLARÀ*]

00:03 - 00:24

Hola, soc el Marc Lesan [*apareix el seu nom i cognom sobreescrit en pantalla. Reforç escrit de la informació important que es diu oralment*] i avui parlarem de com adequar el que diem a la situació i miraré de fer-ho justament així, adaptant-me a la situació, perquè això és un tutorial i no voldreu que us parli com si fos un discurs polític de cap d'any, oi?

[*Tall i canvi de pla, apareix el Marc vestit formalment i assegut darrere d'una taula, com si fos un polític*] Benvolguts conciutadans [Fa un to de veu més greu, parla més a poc a poc, no mou el tronc, només el gest de les mans, l'acompanya una música solemne], és un motiu d'orgull i satisfacció dirigir-me a tots vosaltres en aquest tutorial de gran transcendència.

[*Tall de pla, torna a parlar el Marc vestit com a l'inici i en primer pla*] Doncs ja està, millor fer-ho bé que no costa gens.

00:24-00:28 [*Desapareix el pla del Marc i apareix imatge gràfica amb el títol Capítol 5 ADAPTAR-TE AL CONTEXT i la música*].

00:28- 1:58 [INTRODUCCIÓ al tema del context: **PARLA DEL TEMA**]

Com que això és un tutorial, ho farem per punts.

Punt número 1 [Acompanya el que diu amb el gest de la mà fent el número 1] [*sona una campana d'atenció i apareix escrit Punt 1 EL REGISTRE*] adaptar-te al registre, exemple, si vas a un bar no parlars així: [Acompanya el que diu amb el gest de les dues mans cap a l'esquerra tot indicant que presenta la situació següent] "Cambrer, [Ho diu mirant a la seva esquerra i cap amunt, tot interpretant el rol que acompanya el to poètic que representa] posi'm una beguda d'aquelles amb tons daurats, [*sona una música de violí de fons*] escuma com la mar salvatge i més reflexos que repunten a l'hora baixa.... cambrer! [Aquí interpreta com si de veritat hi hagués un cambrer que no li fa cas ja que el to no és l'adequat] Cambrer!

[*Tall de pla, torna a parlar el Marc vestit com a l'inici i en primer pla*] I si vas a parlar amb el cap d'estudis, tampoc ho faràs així: [Acompanya el que diu amb el gest de les dues mans cap endavant, presentant la nova situació]

[*Tall i canvi de pla, apareix el Marc vestit amb roba informal*] Ei, pavo, [*apareix escrit ARGOT JUVENIL™*] [*Imita el parlar passota que es podria donar entre dues persones que no es tenen gaire respecte*] què fas suant de la meva cara? Puja'm el 4,9 [Dit índex que assenyala al suposat cap d'estudis mentre parla] a un 5 i deixa de fer-me *ghosting*, d'acord, tio? [Crea els braços i es

⁴ Activitat proposada a totes les unitats didàctiques adaptada al tema de cada tutorial.

posa de perfil sense deixar de mirar a càmera, fa una ganyota amb la boca, tot plegat té una actitud arrogant]

[*Tall de pla, torna a parlar el Marc vestit com a l'inici i en primer pla*] Doncs això és el registre i per això és important conèixe'ls i saber quan utilitzar-los.

Punt número 2, [Acompanya el que diu amb el gest de la mà fent el número 2] [*sona una campana d'atenció i apareix escrit Punt 2 EL GÈNERE COMUNICATIU*] adaptar-te al gènere comunicatiu.

Si estàs lligant en una discoteca, no ho faràs amb el mateix to com si estiguessis fent una retransmissió esportiva: [*Tall de pla, agafa el micròfon amb la mà i canvia la manera de parlar*] [*Sona una música que simula una retransmissió futbolística*] Escolta, què et sembla si t'avanço per la dreta, tu t'obres per la banda, fem ziga-zaga, ens escapolim del marcatge dels teus pares i continuem la jugada [*sona un xiulet d'àrbitre de partit*] a casa meva?

[*Tall de pla, torna a parlar el Marc vestit com a l'inici i en primer pla*] Ni demanar un cafè com si fos un judici: Amb la vènia, un cafè amb llet? La llet, presumptament freda, [*actitud seriosa, gest amb les dues mans que remarca el freda*] si us plau.

[Acompanya el que diu amb el gest de la mà fent el número 3] [*sona una campana d'atenció i apareix escrit Punt 3 EL DESTINATARI*] Punt número 3, adaptar-te al destinatari. Al principi hem d'explicar alguna cosa que interessi a qui ens ha d'escoltar. Per cert, us he ensenyat [*Ensenya una col·lecció de monedes*] mai la meva col·lecció de numismàtica? [*Es queda mirant a càmera, somrient, i hi ha un fos a negre*].

[*Tall de pla, torna a parlar el Marc vestit com a l'inici i en primer pla*] Ah, i una cosa important, tant de bo poguéssim anar pel món [*Apareix la paraula IRONIA en blau i amb moviment i so*] amb un cartellet que digués quan una cosa és ironia per evitar malentesos, però no pot ser, així que assegura't que l'altre ho entendreà com a tal o et portarà [*Canvi de pla, imatge del Marc capgirada*] a situacions incòmodes. Jo per exemple un dia vaig dir, ui sí [*canvi de to de veu interpretant la ironia de què parla*] m'encantaria fer aquests vídeos pel departament d'educació, i mireu el que ha acabat passant! [Gest amb els palmells de les mans mirant cap amunt] Naaa, que era broma, eh? [petit somriure incòmode] Ei, que era broma! [*So que recorda al d'algú que es llança a la piscina i que significa que no està sent efectiu*] S'ha entès, no? Estava fent una broma, estava fent com un doble joc.. a mi m'encanta fer aquests vídeos... passem a un altre punt. [Acompanya el que diu amb el gest de la mà fent el número 2] [*sona una campana d'atenció i apareix escrit Punt 4 SIGUES TU MATEIX*] Número 4, adaptar-te [*Tall de pla, molt més curt perquè s'està dirigint totalment al "tu" que el mira*] [*Acompanyament amb les dues mans molt marcades quan diu "tu"*] a tu mateix, això és potser el més difícil. Ens hem de fer algunes preguntes reflexives: [*mà esquerra que es col·loca a la barbata assenyalant que farà una escena de reflexió*] Qui soc jo? [*Tall i canvi de pla, blanc i negre, apareix el Marc vestit amb camisa negra i amb una calavera a la mà esquerra imitant el soliloqui de "ser o no ser"*] Què he vingut a fer aquí? Què vull expressar? Estem sols a l'univers? Podria dir-li mai a la XX que l'estimo? Bé, no cal entrar en temes tan personals. [*Tall de pla, torna a parlar el Marc vestit com a l'inici i en primer pla*]

2:09 - 2:19 [DESENLLAÇ del vídeo]

En fi, per resumir, bàsicament la qüestió seria: Oi que no parlem igual quan som a Facebook, [*apareixen les imatges rodones d'ell amb fotografies adequades a cada estil de xarxa social*] Instagram, Twitter o Tik Tok? Ens adaptem a les circumstàncies de cada xarxa. Doncs a la vida real és el mateix!

2:19 - 2:34 [*CONVIDA el públic a participar del concurs*]

I ara tu tens la paraula. Participa al concurs *Jo tinc la paraula* amb un vídeo explicant com t'ho fas per adaptar-te al context on ets. També pots representar una situació concreta i experimentar què passaria si fessis servir expressions adequades o inadequades. En fi, ens veiem a la pròxima, [gest amb la mà tocant-se el front que figura una salutació] *Ciao ciao!*

2:34-2:41 [*Imatge gràfica amb el títol del vídeo i la informació de les xarxes socials*]

Activitat 8. Activitat d'observació i producció. DIÀLEGS IMAGINATS

En el primer cas pot tractar-se d'un grup d'amigues que s'han reunit per celebrar l'aniversari de una companya a qui truquen perquè està vivint en un altre país. Hi haurà humor, llenguatge molt informal, hi haurà interrupcions, cantaran i entre les que estan juntes hi haurà molt contacte físic. La presència de la ironia podria donar-se també, evidentment dependrà de la relació que tinguin.

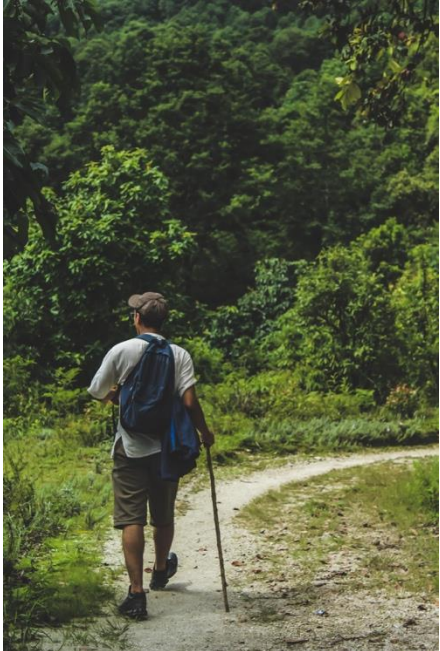

En el segon cas es tracta d'una conversa en una situació de buscar pis i com el client fa unes consultes i el venedor li ofereix unes opcions segons el que el comprador busca. Hi haurà més formalitat, una sèrie de preguntes que faran l'un i l'altre, un to per part de qui ven més cordial, de voler fer sentir bé el client per tal de poder aconseguir trobar-li allò que busca. Hi haurà més distància física entre els dos, potser un tractament de vostè a l'inici i no hi hauria d'haver interrupcions del venedor al client.

Activitat 9. Activitat d'experimentació. LA PARAULA PRECISA

- a) por, temor, cangueli
- b) passar, enviar, trametre
- c) mandra, nyonya, accídia
- d) robar, sostreure, fotre
- e) morir, dinyar-la, expirar
- f) papa/mama, progenitor, pare/mare
- g) veure, clissar, percebre
- h) nau, barco, vaixell
- i) divertir-se, xalar, delectar-se
- j) fer petar, dialogar, parlar
- k) nen/vena, petarrell, menut/menuda

Activitat 11. Activitat d'experimentació. PEÇA A PEÇA

FOTOGRAFIES	SITUACIÓ COMUNICATIVA - COM PARLEN
 A photograph of a person from behind, wearing a white t-shirt, dark shorts, a cap, and a blue backpack. They are walking on a dirt path through a lush green forest, using a walking stick.	
 A photograph of a person's lower body and hands. They are wearing a white ribbed sweater and light blue jeans. They are holding a white and brown messenger bag with a black book titled 'NOSTALGIA' inside it.	

Enllaç a aquestes i altres fotografies:

https://drive.google.com/drive/folders/1_07OuPqVxZ3bvuwza_iUvXV7XL_AskU?usp=sharing

Activitat 14. Activitat de producció. PREMI FORMAL, PREMI INFORMAL

GRÀCIES	<ul style="list-style-type: none">- Gràcies a totes les persones que..- M'agradaria donar les gràcies a...- No podria haver arribat fins aquí sense l'ajuda de...- Quin sentit tindria no dir-li a la mare quant m'ha ajudat a...
PASSAT	<ul style="list-style-type: none">- Recordo la primera vegada que...- Cada vegada que veia algú que..- El dia que vaig tenir un llapis a la mà i vaig sentir que...- No puc oblidar les meves arrels...- El meu passat ha fet que sigui com soc avui...
FUTUR	<ul style="list-style-type: none">- M'agradaria que amb els projectes que estem desenvolupant...- Desitjo que joves com vosaltres pugueu trobar...- M'imagino un planeta...- Tant de bo el que ara és un projecte...

Activitat 15. Activitat de producció. A QUI LI EXPLIQUES?

QUADRE Preguntes sobre l'audiència per Vilà i Castellà (2014)

SOBRE LES SEVES QUALITATS INTRÍNSEQUES
<ul style="list-style-type: none">▪ Quina edat té? Quines són les experiències i els referents comuns de la seva generació (cultura, economia, crisi, guerres, productes, anuncis, objectes, cantants i cançons, actors i pel·lícules, esportistes, etc.)?▪ Hi ha majoria d'homes o de dones? Quines són les experiències i referents comuns d'homes i de dones, sense caure en tòpics que puguin ser pesats o ofensius?▪ Hi ha algun predomini o barreja racial, ètnica o religiosa? Quins són els principis morals i referents comuns a aquests grups? Quines coses són tabú per a aquest grup? En què se senten més valorats o desvalorats?▪ Pertanyen la majoria a cap associació, agrupació, partit polític, club esportiu, etc.? Quins símbols els representen i els uneixen?▪ Coneixen l'orador? Coneixen el seu currículum, treball, mèrits, etc.? Quina actitud tenen envers ell/ella o envers les persones com ell/ella?▪ Què saben de la matèria sobre la qual se'ls exposarà? La coneixen bé, són neòfits, resistiran les explicacions, els semblaran avorrides? Seran massa complicades o massa elementals per a ells? Es podrà utilitzar una terminologia compartida o bé s'haurà d'evitar, donar-la en poca quantitat i anar definint bé els pocs termes que s'utilitzin?
SOBRE LES CIRCUMSTÀNCIES SITUACIONALS
<ul style="list-style-type: none">▪ És un auditori nombrós? Quin grau de formalitat serà l'adequat (com a regla general, com més nombrós sigui el públic, més formalitat exigeix; igualment, com més heterogeni, més es podrà assegurar l'encert amb la formalitat)?▪ A quina hora i en quin lloc se celebrarà l'acte? Serà abans de dinar o havent dinat? En horari de treball, en sortir de la feina, en temps de lleure? Dins d'una empresa, en un hotel, centre de convencions, universitat, sala o teatre públic, etc.? Quina actitud pot generar l'emplaçament (serietat, tensió, relaxació, etc.)?

Proposta de temes:

- Les vacances a l'agost
- El menú de migdia
- La migdiada entre setmana
- Les partides de cartes
- L'adopció d'un gat
- La contaminació acústica
- El llibre electrònic
- Tocar un instrument

Activitat 16. Activitat de producció: LA NOTA DE VEU PERSUASIVA

Quadre per coavaluar la nota persuasiva dels companys i companyes

EMISSOR/A	INTERLOCUTOR/A	ACTIVITATS PRROSADES	M'HA CONVENÇUT? COM?

Activitat 17. Activitat d'indagació i reflexió: LA CORTESIA

Vinyeta del Perich

Quadre: Estratègies de cortesia per parlar en públic per Vilà i Castellà (2014).

1. Atendre els interessos i les necessitats de l'oient. És important, sobretot en la introducció, que l'orador s'interessi pel seu públic i, fins i tot, que exageri l'aprovació i la solidaritat. A més, com ja hem dit, l'orador ha de demostrar l'interès que té l'al·locució per als destinataris.

2. Usar marcador d'identitat intragrupal. Es refereix a tota mena d'expressions lingüístiques que incloguin l'orador i l'auditori en un mateix grup: formes d'interpel·lació (benvolguts col·legues, amics, consocis, conciutadans, etc.), diminutius, àlies compartits, ús de la mateixa llengua o dialecte intragrupal, usos argòtics, etc.

3. Procurar l'acord. Se sol fer buscant "temes segurs" amb els quals satisfer el desig de l'auditori de ser corroborat i sentir que està encertat en les seves opinions. Aquests temes segurs poden formar part de l'inici del discurs, a tall de preparació, o bé poden ser part del desenvolupament central, quan es parteix de la creença majoritària per matisar-la i conduir el públic fins al punt de vista desitjat de l'orador.

4. Evitar el desacord. Es tracta d'evitar-lo o, almenys, de no fer-lo palès. Hi ha diversos sistemes: no negar completament, afirmar en part, posposar la negació, la mentida piadosa, etc. Vegem-ne uns exemples conversacionals: "A: Vostè viu a Tarragona?, B: És on vaig néixer, A: Creu que és perillós?, B: Ummm, perillós, sí, ummm, potser no exactament perillós, però certament poc amigable". En tots dos casos s'evita la negació frontal i tots dos són aplicables també al monòleg i a la secció de preguntes del públic al final d'una exposició.

5. Crear espai compartit. La manera més típica és l'ús inclouent de la primera persona del plural, un "nosaltres" amb el qual es crea un grup compartit amb els oients. El cas més interessant d'aquesta estratègia és el "nosaltres" que inclou l'emissor en una acció que correspon o s'ordena únicament al receptor: "A continuació veurem la taula 6. Si busquem la xifra d'ingressos descobrim que..." (l'orador ja ho sap, qui ha de descobrir-ho és l'auditori). Aquest ús és típic també del discurs del docent a classe: "Ara resoldrem l'exercici 8" (i qui ho fa és l'alumnat, és una ordre cortesa).

6. Bromejar. L'humor es basa en coneixements i valors compartits. Per això, les bromes i els acudits accentuen la proximitat entre l'orador i el seu públic-sempre que l'objecte de les rialles o de la ironia sigui un tercer o, de vegades, l'orador mateix, però no pas el públic.

7. Oferir i prometre. Són recursos directes per contrarestar les possibles amenaces a la imatge dels oients i emfasitzar la cooperació del parlant amb l'oient perquè es realitzin els desitjos d'aquest. Fins i tot si l'oferiment és dubtós, demostra la bona intenció d'optimitzar la imatge positiva de l'auditori.

8. Matisar l'assertivitat. Aquesta estratègia inclou un conjunt d'elements lingüístics (adverbis, quantificadors, condicionals, verbs, etc.) que atenuen l'assertivitat i, per tant, el grau d'imposició: "Abans de mostrar-los la imatge, els explicaré, si m'ho permeten, la història que ens hi porta", "Ara apagarem els llums, si s'apaguen..", "Volia demanar-los que em donessin una miqueta del seu temps per..."

9. Impersonalitzar. Una altra manera d'atenuar una ordre i dissimular la molèstia que s'exerceix sobre l'oient és presentar-la com si els agents no fossin l'orador i el seu auditori -és a dir, evitar el jo i el tu o vosaltres o vostès. Formen part d'aquest grup les expressions impersonals (cal que, s'ha de, es diu que, hom suposa que...), la passiva ("les targetes eren dipositades a l'urna, "es necessiten dos voluntaris per.."), el desplaçament temporal de present a passat (estàvem pensant si podríem demanar-los" per "estem pensant..." o "he decidit demanar-los", la nominalització "la seva col·laboració és necessària per.."), etc.

10. Plantejar obertament que s'incorre en deute. En aquest cas, no es nega l'amenaça per a la imatge de l'oient però es reconeix i s'ofereix una compensació en forma de gratitud o de deute: "Els estaré molt agraït si..", "Moltes gràcies, estaré en deute amb vostès.."

Activitat 18. Activitat de producció: L'INFORMATIU VESPRE

Plantilla d'avaluació

CRITERIS DE PUNTUACIÓ SOBRE L'ADEQUACIÓ AL CONTEXT (1 = DEFICIENT 5 = ÒPTIM)

Un/a company/a ha fet un discurs sobre un tema concret. Si us plau, primer, escriu els teus criteris personals de coavaluació. Després, fes un visionat del vídeo del company/a i posa-li una nota de l'1 al 10. Finalment, a la part dels comentaris, escriu sobre les forteses i les parts més dèbils del seu discurs

CRITERIS PERSONALS DE COAVALUACIÓ:

ORADOR/A: _____

TEMA DEL DISCURS:

COMENTARIS: _____

LA TEVA PUNTUACIÓ:

1- REGISTRE ADEQUAT (s'adapta fàcilment al registre formal/informal)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

2- ADAPTACIÓ A LA SITUACIÓ COMUNICATIVA (ha entès què necessita la situació comunicativa i s'hi ha adaptat amb efectivitat)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

3- VOCABULARI EXTENS I APROPIAT (ús de paraules i expressions variades i apropiades al registre pertinent)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

4- RELACIÓ AMB L'AUDIÈNCIA (ha tingut en compte l'audiència per adaptar el discurs a les seves necessitats i realitat)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

5- IMATGE PERSONAL (adapta la seva imatge personal i vestimenta a la situació comunicativa que té lloc)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

COMENTARIS GENERALS I ESPECÍFICS:

Activitat 19. Activitat de reflexió: QUÈ T'ACONSELLEM?

- Abans de preparar-te un discurs, has de saber a qui li expliques per poder adaptar-lo a les seves necessitats i a la seva realitat.
- Has de saber si el registre és formal, estàndard o informal, i així adaptar el vocabulari i les expressions perquè sigui adequat i sigui coherent, i tingui el grau òptim de cortesia.
- Una altra manera d'adaptar-te al context és a partir de la imatge personal. Vesteix-te i calça't seguint el teu estil, però adequant-te a l'espai i context comunicatiu.
- En funció de la situació comunicativa adaptarem també la comunicació verbal i no verbal més adequades per mantenir la coherència.
- La ironia pot ser difícil de comprendre a vegades. És necessari que entenguem quan la podem fer servir i com per tal que no produeixi malentesos.

Activitat 20. Activitat d'experimentació: LA MEVA (NOSTRA?) PRODUCCIÓ ORAL

Proposta de discursos que es poden dur a terme per tractar tots els aspectes vistos a la unitat didàctica:

- Presentar uns informatius i incloure corresponsals per poder incloure la conversa.
- Entrevista d'un/a periodista a un/a expert/a.
- Explicació d'un experiment científic a la televisió.
- Explicació d'una recepta culinària a la televisió.
- Organització d'una visita guiada a una exposició d'art.
- Presentar un producte inventat per l'alumnat a una fira d'emprenedoria.
- Presentar un projecte innovador a la societat.
- Exposar un treball acadèmic.
- Gènere concret que s'estigui treballant a l'aula o duent a terme en un projecte.

IDEES CLAU DE LA UNITAT DIDÀCTICA:

- Cada situació comunicativa té unes característiques que marcaran de quina forma ens podem comunicar amb els interlocutors i que establiran si és adequada o no.
- En funció de la relació que tenim amb el destinatari, el grau de coneixença, els rols d'un i altre, adaptarem el nostre registre, distància, cortesia i vocabulari per poder dur a terme l'intercanvi comunicatiu de forma efectiva.
- L'aparença i la imatge personal juguen un paper rellevant en com ens adaptem a la situació i context comunicatius.
- El llenguatge verbal i no verbal són decisius per entendre com ens expressem en funció de l'objectiu comunicatiu, el destinatari i el context.
- La ironia és una part important de què diem i com ho diem a un determinat interlocutor amb qui compartim uns referents i amb qui creiem que tenim la suficient confiança per incloure la ironia en un missatge que demanarà una interpretació per part de qui el rep.
- Quan preparem una presentació, l'audiència o interlocutor ha d'estar al centre per poder-lo conèixer, entendre i saber què necessita i com podem referir-nos-hi. Mentre parlem, necessitem escoltar com està i què necessita per poder anar redirigint el discurs en funció de la situació concreta del moment.
- La cortesia és una part essencial de com hem d'adaptar el llenguatge segons el públic i la situació comunicativa. Les normes de la cortesia verbal són bàsiques per a la cooperació humana i faciliten el manteniment de l'ordre social.